MELEKLERE İMAN

- اَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّه وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلاَئِكَتِه وَكُتُبِه وَرُسُلِه لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِه وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ

- ***Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri Allah a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. "Allah'ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır" dediler.[1]***

[1] Bakara, 2/285.

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

- ***"Ey iman edenler! Allah'a Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret günün inkar eder, derin bir sapıklığa düşmüş olur"***[2]

[2] Nisa, 4/136.

Melekler Nasıl Varlıklardır?

- Melekler Allah'ın nurdan yarattığı, gözümüzle göremediğimiz ruhanî varlıklardır. Melekler, sırf hayır işlemek ve Allah'a ibâdette bulunmak için yaratılmışlardır. Kötülük yapmaya kabiliyetleri yoktur. Çünkü Allah onlara, şehvet ve gazap gibi kötülüğe itici duygular vermemiştir.
- Meleklerin bizim gibi yemeleri içmeleri, yatıp uyumaları, evlenip çoğalmaları da yoktur. Onlar için erkeklik - dişilik söz konusu değildir. Gökte, yerde, her tarafta bulunurlar; kısa zamanda en uzak mesafeleri aşıp gitmeye, diledikleri şekil ve surette görünmeye güçleri yeter. Melekler, gece gündüz Allah'a ibâdetle, zikir, tesbih ve takdîs ile meşgul olurlar. Bu, onların gıdası hükmündedir. Allah'a asla isyan etmez, onun emirlerinden zerre kadar dışarı çıkmazlar. Mâsum ve itâatkardırlar.

Meleklerin Fiziksel Özellikleri:

Meleklerin Kanatları Vardır:

- اَلْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّموَاتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا اُولِى اَجْنِحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِى الْخَلْقِ مَايَشَاءُ اِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ

- ***Gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler yapan Allah'a hamdolsun. O, yaratmada dilediği arttırmayı yapar. Şüphesiz Allah, her şeye gücü yetendir.***[3]

[3] Fatır, 1.

Meleklerin Cinsiyeti Yoktur:

- وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ اِنَاثًا اَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْاَلُونَ

- ***Onlar, Rahmân'ın kulları olan melekleri de dişi saydılar. Acaba meleklerin yaratılışlarını mı görmüşler? Onların bu şahitlikleri yazılacak ve sorguya çekileceklerdir.***[4]

---

[4] Zuhruf, 19.

Melekler Nurdan Yaratılmışlardır:

- Rasulullah buyurdu ki:

- خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ، وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ، وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ

- *"Melekler nurdan yaratılmıştır. Cinler dumansız ateşten yaratılmıştır. Adem size vasfedilen şeyden yaratılmıştır."*[5]

---

[5] Müslim.

Meleklerin Görevleri:

- Meleklerin görevlerini şöyle sıralayabiliriz:
- Melekler, Allah'ın verdiği görevleri, O'nun adına yerine getirirler; insanların hakka ve hayra ulaşmalarına vesile, şuursuz maddî varlıkların kâinatın genel nizamına uygun bir şekilde hareket etmelerine vasıta ve o ilahî kanunlara da şuurlu birer temsilci olurlar.
- Meleklerin yapıları, şer işleri işlemeye elverişli değildir. Ancak insanın yapısında biri hayır, diğeri de şer olmak üzere iki cazibe, iki özellik vardır. ***Hayır cazibesi***, insanı fazilete ve güzelliklere ulaştırır. ***Şer cazibesi*** ise, onu günah işlere ve geçici zevklere çekip götürür. İnsanların hakka ve hayra yönelmelerine melekler, şer işlere yönelmelerine ise şeytanlar aracı olurlar.
- Melekler, hiç yorulmadan, bıkıp usanmadan Allah'ı tesbih eder ve hep O'na ibadet halinde olurlar:

- وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَايَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَايَسْتَحْسِرُونَ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ
- ***"Göklerde ve yerde kim varsa hep O'nundur. O'nun katındakiler ne O'na ibadetten çekinir ne de yorgunluk (ve bıkkınlık) duyarlar. Hiç ara vermeksizin gece gündüz (Allah'ı) tespih ederler"***[6]

******

- إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ
- ***"Şüphesiz Rabbin katındaki (melekler) O'na ibadet etmekten kibirlenmezler. O'nu tesbih ederler ve yalnız O'na secde ederler"***[7]

---

[6] Enbiya, 21/19-20.
[7] Araf, 7/206.

Melekler, Allah’a Hiç İsyân Etmezler:

- لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ
- ***“Allah’ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmezler ve kendilerine emredilen şeyi yaparlar”***[8]
- وَلِلّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلآئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ
- ***“Göklerde ve yerde bulunan canlılar ve melekler büyüklük taslamadan Allah'a boyun eğerler. Üzerlerinde hakim ve üstün olan Rablerinden korkarlar ve emr olundukları şeyleri yaparlar”***[9]

---

[8] Tahrim, 66/6.
[9] Nahl, 16/49-50.

Melekler, Bir Anda Çok Uzak Yerlere Gidip Gelebilme, Semadan Yere, Yerden Semaya İnip Çıkabilme Özelliğine Sahiptirler:

- Onların bu özellikleri, insanların özellikleriyle, kanatları da bizim bildiğimiz kanatlarla kıyaslanamaz. Dolayısıyla melekleri göremediğimiz gibi onların yapılarını ve işlerini, bizim yapılarımız ve işlerlimizle kıyaslama yoluna gidemeyiz:
- تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ
- ***"Melekler ve Ruh (Cebrâil) ona, süresi elli bin yıl olan bir günde yükselir"***[10]

[10] Mearic, 70/4.

Melekler, Allah'ın İzniyle Birbirinden Çok Farklı Şekillere Girebilirler:

- Cebrâil Hz. Peygamber'e gelirken bazen Ashabdan **Dıhye** adındaki sahabi suretinde, bazen de kimsenin tanıyamadığı bir yabancı görünümünde gelirdi.[11]
- Yine Kur'ân'da meleklerin insan şeklinde göründükleri bildirilmektedir.
- فَاتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا
- ***"(Hz. Meryem) Onlarla kendi arasına bir perde çekmişti. Biz de Ruhumuzu (Cebrail'i) ona gönderdik. Ona düzgün bir insan şeklinde göründü."***[12]

---

[11] Müslim.

Melekler, Gaybı Bilemezler:

- Allah, onlara neyi bildirmişse, ancak onu bilirler, daha ötesine gidemezler.

- وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ {} قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ{}

- ***“Melekler, ‘Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin’ dediler.***

---

[12] Meryem, 19/17.

- قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَاتُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ { }

- ***Allah şöyle dedi: Ey Adem! Onlara bunların isimlerini söyle.' Adem, meleklere onların isimlerini bildirince Allah, 'Size, göklerin ve yerin gaybını şüphesiz ki ben bilirim, yine açığa vurduklarınızı da, gizli tuttuklarınızı da ben bilirim demedim mi?' dedi"***[13]

---

[13] Bakara, 2/31-33.

Savaş Sırasında Müminlere Yardımcı Olurlar:

- إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلآئِكَةِ مُرْدِفِينَ
- ***9. Hani, siz Rabbinizden yardım istiyordunuz. O da, ben peşpeşe gelen bin melek ile size yardım edeceğim, diyerek duanızı kabul buyurdu.***
- وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
- ***10. Allah bunu sadece müjde olsun ve onunla kalbiniz yatışsın diye yapmıştı. Zaten yardım yalnız Allah tarafındandır. Çünkü Allah mutlak galiptir, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir.***
- إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

- ***11. O zaman katından bir güven olmak üzere sizi hafif bir uykuya daldırıyordu; sizi temizlemek, şeytanın pisliğini sizden gidermek, kalplerinizi birbirine bağlamak ve savaşta sebat ettirmek için üzerinize gökten bir su indiriyordu.***

- **إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلاَئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ**

- ***12. Hani Rabbin meleklere: "Muhakkak ben sizinle beraberim; haydi iman edenlere destek olun; Ben kâfirlerin yüreğine korku salacağım; vurun boyunlarına! Vurun onların bütün parmaklarına! diye vahyediyordu.***[14]

---

[14] Enfal, 8/9-12

Salih Müminlere Müjde Verirler:

- **إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تخَافُوا**
وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

- ***“Şüphesiz ‘Rabbimiz Allah’tır’ deyip de sonra dosdoğru olanlar var ya onların üzerine melekler akın akın inerler ‘korkmayın, üzülmeyin, size (dünyada iken) va’d edilen*** **edilen cennetle sevinin** ***derler”***[15]

[15] Fussilet, 41/30.

- Rasulullah buyurdu ki:
- إِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ كَانَ فِي صَلاَةٍ مَا كَانَتِ الصَّلاَةُ تَحْبِسُهُ
- *Sizden biriniz mescide girdiği zaman namaz onu alıkoyduğu müddetçe namazda (imiş gibi sevap kazanmış) olur.*
- وَالْمَلاَئِكَةُ يُصَلُّونَ عَلَى أَحَدِكُمْ مَا دَامَ فِي مَجْلِسِهِ الَّذِي صَلَّى فِيهِ يَقُولُونَ
- *Ve sizden birisi namaz kıldığı yerden ayrılmadığı, abdesti bozulmadığı ve kimseye eziyet etmediği müddetçe melekler ona şöyle dua ederler:*
- اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ اللَّهُمَّ تُبْ عَلَيْهِ مَالَمْ يُحْدِثْ فِيهِ مَالَمْ يُؤْذِ فِيهِ
- *Ya Rab bu kulunu affet, ona merhamet et ve onun tevbesini kabul eyle"*[16]

---

[16] İbn Mace.

Bütün İnsanların Hidayetleri Ve Doğru Yolu Bulmaları İçin Duada Ve Şefaatta Bulunurlar:

- Şefaat, hüküm gününde günahkârlar hesabına Allah'a yalvarmaktır. Bu dua ve şefaat; "Rahmeti her şeyi kuşatan Allahu teâlâ'nın iradesiyle bütün insanlar için ise de; meleklerin yalnız müminlere mahsus olan duaları daha kuvvetlidir.

- إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

- ***Allah ve melekleri, Peygamber'e çok salavat getirirler. Ey müminler! Siz de ona salevât getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin.***[17]

---

[17] Ahzab, 33/56.

- Bu ayette zikredilen Allah’ın salavatı, rahmet etmek ve kulunun şanını yüceltmektir. Meleklerin salavatı, Peygamber’in şanını yüceltmek, müminlere bağış dilemek anlamınadır. Müminlerin salatı ise, dua anlamına gelmektedir. Allah bütün müminlere, peygamberlerine salat ve selam getirmelerini emretmekte ve ona saygı göstermelerini istemektedir.

Melekler, İlâhî Cezaları Yerine Getirme Vasıtalardır:

- Onların bir görevi de, kötü ruhlu insanlara ve inkârcılara verilen ilâhî cezayı aynen yerine getirmektir. İnanan salih kullar ile inkârcı kötü kullar arasındaki mücadelede ikincileri cezalandırmak, mümin kullara destek ve onlara mükâfat sayılır. Nitekim kâfirler hakkında şöyle buyurulmaktadır;
- ***"Bize dönmeyi, (bizimle) karşılaşmayı (ve hesap vermeyi) ümit etmeyenler dediler ki: "Bizim üzerimize ya melekler indirilmeliydi, yahut Rabbimizi (doğrudan) görmeliydik". Andolsun ki (onlar), kendi nefislerinde büyüklenmişler ve azgınlıkta pek ileri gitmişlerdir. (Azap) meleklerini gördükleri gün, işte o gün (mücrim) suçlulara hiçbir sevinç haberi yoktur. (Melekler onlara) "müjde (iyi haber) size yasaktır yasak" derler. Yaptıkları her işi de alır toz duman ederiz"***[18]

[18] Furkan, 25/21-23

- هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

- ***"Onlar, bulut gölgeleri içinde Allah'ın (azabının) ve meleklerin kendilerine gelmesini ve işin olup bitmesini mi bekliyorlar?..."***[19]

---

[19] Bakara, 2/210.

Dört Büyük Melek:

- Dört büyük melekten birisi olan **Cebrail,** Allah tarafından Peygambere vahiy getirmekle görevlidir. Cebrail'e güvenilir ruh anlamına gelen "**Rûhu'l-emîn**" de denilmiştir:

- نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ

- ***"Uyarıcılardan olasın diye onu güvenilir Ruh (Cebrail) senin kalbine apaçık Arapça bir dil ile indirmiştir"***[20]

[20] Şuarâ 26/193-194.

- Bir başka ayette de ona **Ruhu'l Kudüs** adı verilmiştir:

- **قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ**

- ***"Ey Muhammed! De ki: Kur'an'ı Ruhu'l-kudüs (Cebrail) inananların inançlarını sağlamlaştırmak, Müslümanlara doğru yolu göstermek ve onlara bir müjde olmak üzere Rabbinden hak olarak indirdi"***[21]

- **Cebrail,** meleklerin en üstünü ve en büyüğüdür. O, Allah'a en yakını olduğu için kendisine "meleklerin efendisi" anlamında "seyyidü'l-melaike" denilmiştir.

[21] Nahl 16/102.

- **Mikail,** dört büyük melekten biridir. Tabiatla ilgi olayları ve canlıların rızıklarını idare etmekle görevlidir.
- **İsrafil**'in görevi ise sura üflemektir. **İsrafil,** sura iki kez üfleyecek, ilkinde kıyamet kopacak, ikincisinde ise yeniden diriliş meydana gelecektir.
- **Azrail,** de, ölüm sırasında canlıların ruhunu almakla görevli olduğu için "**melekü'l-mevt**" (ölüm meleği) adıyla anılmıştır:
- **قُلْ يَتَوَفَّاكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُون**
- ***"De ki: Size vekil kılınan ölüm meleği canınızı alacak, sonra Rabbinize döndürüleceksiniz"***[22]

[22] Secde, 32/11.

<u>Kirâmen Kâtibîn:</u>

- Kirâmen Kâtibîn, insanların hayır, şer, iyi ve kötü diye nitelendirilen bütün söz, iş ve davranışlarını, onların amel defterlerine yazmak ve bu defterleri korumakla görevlidirler. Bunlara «**Hafaza Melekleri**» de denilmektedir.

- **وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ كِرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ ماَ تَفْعَلُونَ**

- ***"Üzerinizde yaptıklarınızı koruyucu melekler vardır. Onlar şerefli, değerli katiplerdir. Her yaptığınızı bilirler"***[23]

---

[23] İnfitar, 82/10-12.

- Bir başka ayette Kiramen Katibin'den şöyle bahsedilmektedir:
- **إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ**
- ***"İnsanın sağında ve solunda oturan iki alıcı melek, onun sözlerini ve yaptıklarını kaydetmektedir***
- **مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ.**
- ***İnsan hiçbir söz söylemez ki, yanında onu gözetleyen, dediklerini zapt-eden bir melek bulunmasın"***[24]

---

[24] Kâf 50/17-18

<u>Münker – Nekir:</u>

- **Münker-Nekir** melekleri, kabrine konulan insanlara gelip soru soran iki meleğe verilen bir isimdir. Bunlara, kısaca, Münkereyn ve Fettanü’l-kabir (kabir sorgucusu) da denilmiştir. Bunlar kabirlerine konulan insanlardan, "Rabbin kim?, Peygamberin kim?, Dinin nedir?, Kitabın nedir?" diye soru soracakları, hadislerde açıklanmaktadır.
- Peygamber Efendimiz Buyurdular ki:
- " اَلعَبْدُ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ، وَتُوُلِّيَ وَذَهَبَ أَصْحَابُهُ حَتَّى إِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرْعَ نِعَالِهِمْ، أَتَاهُ مَلَكَانِ، فَأَقْعَدَاهُ، فَيَقُولاَنِ لَهُ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟

- *(Mümin) kul kabre konulup dost ve yakınları ayrılıp gittikleri zaman -ki meyyit gidenlerin ayak seslerini duyar- ona iki melek gelir ve meyyiti oturturlar ve ona sorarlar: Muhammed hakkında ne diyorsun?*
- **فَيَقُولُ: أَشْهَدُ أَنَّهُ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ،**
- *Mü'min, ben şahitlik ederim ki o Allah'ın kulu ve elçisidir der.*
- **فَيُقَالُ: اُنْظُرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ أَبْدَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الجَنَّةِ،**
- *Bunun üzerine melekler "Ey mü'min! Cehennemdeki yerine bak Allah onu senin için cennetten bir makamla değiştirdi"* derler.
- **قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا،**
- Hz. Peygamber (sas): *O mümin cehennem ve cennetteki o iki makamını birden görür.*

- **وَأَمَّا الكَافِرُ – أَوِ المُنَافِقُ – فَيَقُولُ: لَا أَدْرِي، كُنْتُ أَقُولُ مَا يَقُولُ النَّاسُ،**
- *Kâfir ve münafik meyyit meleklerin sorularına, "Muhammed hakkında bir şey bilmiyorum, halkın ona Peygamber dediklerini duyardım" der.*
- **فَيُقَالُ: لَا دَرَيْتَ وَلَا تَلَيْتَ،**
- *Ona, "Hay sen anlamaz ve duymaz olaydın!" denir.*
- **ثُمَّ يُضْرَبُ بِمِطْرَقَةٍ مِنْ حَدِيدٍ ضَرْبَةً بَيْنَ أُذُنَيْهِ، فَيَصِيحُ صَيْحَةً يَسْمَعُهَا مَنْ يَلِيهِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ "**

- *Sonra bu kâfir ve münafığın iki kulağı arasına demirden bir topuzla vurulur. Topuz vurulunca şiddetle bağırıp feryat eder. Bunların feryadını insan ve cin hariç ölüye yakın her şey duyar.'"*[25]

[25] Buhari.

Rıdvan:

- Rıdvan, cennet kapılarında bekçi olan, cennete girecek müminleri selamla karşılayıp onlara hizmet eden meleklerin reisine denir. **Rıdvan,** cennetin kapısını ilk defa Hz. Muhammed'e açacaktır.
- **وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاؤُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ**
- ***"Rablerinin azabından sakınanlar, bölük bölük cennete sevk edilirler. Oraya varıp da cennetin kapıları açıldığında cennet bekçileri onlara, 'selam size, ne hoşsunuz, buyurun sonsuza kadar kalmak üzere girin cennete derler"***[26]

[26] Zümer, 39/73.

- ***"Rabbinden sana indirilenin gerçek olduğunu bilen kimse, (onu bilmeyen) kör gibi olur mu? (Bunu) ancak akıl sahipleri anlar. Onlar, Allah'a verdikleri sözü yerine getiren ve sözleşmeyi bozmayanlardır. Onlar, Allah'ın riayet edilmesini emrettiği haklara riayet eden, Rablerine saygı besleyen ve hesaptan korkanlardır. Onlar, Rablerinin rızasına ermek için sabreden, namazı dosdoğru kılan, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli olarak ve açıktan Allah için harcayan ve kötülüğü iyilikle ortadan kaldıranlardır. İşte bunlar için dünya yurdunun iyi sonucu vardır. Bu sonuç da Adn cennetleridir. Atalarından, eşlerinden ve çocuklarından iyi olanlarla beraber oraya girerler. Melekler de her bir kapıdan yanlarına girerler (ve şöyle derler): Sabretmenize karşılık selam sizlere. Dünya yurdunun sonucu (olan cennet) ne güzeldir"***[27]

[27] Ra'd, 13/20-22.

Malik:

- Malik, cehennemde görevli olan meleklerin reisidir:
- إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ
- ***74. Şüphesiz suçlular cehennem azabında devamlı kalacaklar. 75. Azapları hafifletilmeyecektir. Onlar ümit kesmişlerdir.***
- وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ
- ***76. Biz onlara zulmetmedik, fakat onlar kendileri zalim kimselerdir.***
- وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ
- ***77. Ey Mâlik! Rabbin bizim işimizi bitirsin! diye seslenirler. Mâlik de: Siz böyle kalacaksınız! der.***[28]

---

[28] Zuhruf, 43/74-77.

Hamele-İ Arş:

- Arşı taşıyan meleklere, **Hamele-i Arş** adı verilir. Kur’an-ı Kerim’de, bu meleklerle ilgili olarak şöyle buyurulmaktadır:
- ***“Arşı taşıyanlar ve onun çevresinde bulunanlar (melekler) Rablerini hamd ederek tespih ederler, O’na inanırlar ve inananlar için (şöyle diyerek) bağışlanma dilerler: ‘Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O halde tevbe eden ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları cehennem azabından koru. Ey Rabbimiz! Onları da, onların babalarından, eşlerinden ve soylarından iyi olanları da, kendilerine va’d ettiğin Adn cennetlerine koy. Şüphesiz sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin. Onları kötülüklerden koru. Sen o gün kimi kötülüklerden korursan, ona rahmet etmiş olursun. İşte bu büyük başarıdır’”***[29]

[29] Mümin, 40/7-9.

Bulundukları Yer Bakımından Melekler:

- Melekler, yerde ve semada bulunurlar. Yeryüzünde bulunanlarına **arzî melekler**, gökyüzünde olanlarına ise **semavî melekler** denir. Ayetlerde ve hadislerde, meleklerin sayısıyla ilgili bir bilgi yer almamaktır. Bununla birlikte, meleklerin pek çok olduğu anlaşılmaktadır. Ne kadar olduklarını ise, sadece Allah bilir.

Melekleri Neden Göremiyoruz?

- Melekler nurdan yaratılmış lâtif cevherler, ruhanî varlıklar oldukları için, aslî hüviyetleri ve gerçek mâhiyetleri ile insan gözüne gözükmezler. Görme kabiliyetimiz, melekleri görebilecek şekilde yaratılmamıştır. Ancak Cenâb-ı Hak Peygamberlerine, melekleri görme kabiliyetini verdiğinden, onlar melekleri hakikî şekilleri ile görebilmişlerdir. Melekleri hakikî mâhiyetleri ile görememememiz ve 5 duyumuzla hissedemeyişimiz, onların yok oldukları iddiasını gerektirmez.
- Duyu organlarımızın maddî âlemde kendi dahi hissedemedikleri pek çok şey vardır. Kulağımız çok tiz ve çok pes sesleri işitmez. Bugün varlığı âletlerle tesbit edilen ışık dalgalarının hepsini, hele röntgen ve ültraviyole ışınlarını gözle görebilseydik, dünyayı şimdikinden çok başka şekilde tanıyacaktık. Biz daha kendi âlemimizdeki tezahürlerin hakikatına vâkıf değilken, Cenâb-ı Hakk'ın yarattığı nâmütenâhî

âlemlerdeki nâmütenâhî hâdiselerin varlığını nasıl inkâr edebiliriz? Demek ki bir şey'i gözle görememek, o şey'in yok olduğuna delil olmaz. Gözle göremediğimiz pek çok şey var ki, o şey'in vücudunu aklımızla, ilim ve tecrübe ile, deneylerle kabûl ediyoruz. İşte, melekler de gözle göremediğimiz halde, varlığını kabûl ettiğimiz nesnelerdendir.

Meleklere İmanın İnsan Hayatına Verdiği Faydalar Nelerdir?

- 1. Her insan, kıymetli bir sözünün veya işinin veya bir kabiliyetinin unutulup gitmesini önlemek, takdir edilmesini sağlamak için, şiir yazarak, kitap hazırlayarak, yahut başka sanat dallarına kendini vererek o söz, fiil ve kabiliyetini ebedîleştirmeye çalışır. Bu duygu, insanda fıtrî olarak vardır. Bu fıtratta bulunan bir insanın, yaptığı bütün iş ve fiillerini, bütün söz ve meyillerini "Kirâmen Kâtibîn" adlı meleklerin yazdığını, ebedî âlemde kendine ve başkalarına göstermek üzere kaydettiğini îmanla bilmesi; ona ne derece sevinç ve huzur vereceği, ruhunu genişletip kalbini ferahlatacağı açık bir hakikattır.
- 2. İnsanın en kıymetli varlığı ruhudur. Ölüm esnasında bu kıymetli varlığın mahvolup yok olması, hiçliğe gitmesi, hiç şüphesiz insan için azapların en büyüğü, acıların en dehşetlisidir. İşte insan, bu büyük acıdan ve dehşetli endişeden meleklere iman şuuru ile kurtulabilir. Çünkü îman, ona, vefatı esnasında en kıymetli varlığı olan ruhunun

Azrâil (as) gibi vazifeli bir memurun eline emanet edildiğini, asla kaybolup yok olmadığını bildirir.

- 3. Herkesin istisnasız gireceği kabir ve mezardaki yalnızlık, karanlık, darlık, soğukluk, hapislik vahşetinden ve ümitsizliğinden insanı Münker - Nekir meleklerinin arkadaşlığı kurtarır. Onlarla sohbet eder. Kalp ve kabir, bu sayede genişler, ısınır, nurlanır, ruhlar âlemine pencereler açılır.
- 4. İnsan, zaman zaman gurbetlere düşer, sevdiklerinden, tanıdıklarından ayrı, kimsesiz, yapayalnız kalır. Bu gurbet, maddî olabileceği gibi mânevî de olabilir. Kişinin inanç ve fikirlerini kendinden başka paylaşacağı hiç kimse bulamaması, herkesin kendisine zıd ve düşman olduğu bir muhitte yaşaması mânevî bir gurbet hâlidir. Bu sıkıntı ve yalnızlıklar içinde dünya o kişinin başına yıkılacak gibi olur. Bu durumda da yine meleklere iman şuûru imdada yetişir.

- Kâinatı ve o şahsın karanlık dünyasını aydınlatır, şenlendirir, melekler ve ruhanîlerle doldurur. Alemini sevinçlerle güldürür. Onu yalnızlık ve vahşetten, kimsesizlik ve dehşetten, cemiyette kimse tarafından dinlenilmemek ıstırabından kurtarır. "Cemiyette kimse senin müspet fikir ve inançlarını dinlemez ve kabul etmezse sen sakın üzülme! Melekler dinler, ruhanîler kulak verir. Sana yine sevap meyvelerini kazandırır" der, teselli eder.